

IMF Survey

EUROPA CENTRALĂ ȘI DE EST

FMI va acorda României un ajutor pentru combaterea crizei

Sondajul FMI efectuat online

4 mai 2009

- Consiliul Executiv al Fondului Monetar Internațional (FMI) a aprobat un împrumut de 17,1 miliarde dolari
- Programul are ca scop diminuarea efectelor crizei
- El include cheltuieli suplimentare pentru sistemul de securitate socială

Consiliul Executiv al FMI a aprobat un împrumut de 17,1 miliarde dolari pentru a susține România pe durata crizei economice globale curente. Șeful misiunii FMI, dl. Jeffrey Franks, vorbește despre provocările economice ale României și scopurile programului susținut de FMI.

După câțiva ani de creștere robustă, anul trecut România a fost puternic afectată de declinul economic global. În prezent, producția e în descreștere, exporturile s-au redus drastic, iar fluxurile mari de capital, care finanțau bum-ul, s-au micșorat treptat. Efectele colapsului mondial au fost agravate și de slăbiciunile economiei românești.

Declinul economic a condiționat solicitarea de către România a unui împrumut de la FMI în martie 2009. La 4 mai, Consiliul Executiv al FMI a aprobat acordul stand-by în valoare de 17,1 miliarde dolari. În acest interviu, Jeffrey Franks, șeful misiunii FMI pentru România, vorbește despre provocările economice, cu care se confruntă țara, și despre scopurile programului susținut de FMI.

Sondajul FMI online: Până în anul trecut, România era una dintre economiile cu cea mai rapidă creștere din Europa Centrală și de Est. Însă, în prezent, economia a luat brusc o direcție inversă. Ce s-a întâmplat?

Franks: În perioada 2003-2008 creșterea PIB-ului era în medie de peste 6½ procente pe an. Această creștere rapidă a devenit posibilă din cauza investițiilor străine directe și fluxurilor de capital străin - partea majoră a acestor fonduri a fost facilitată de băncile străine, care și-au creat filiale în România. Tot acest capital străin a alimentat cheltuielile de consum și a condus la un bum al investițiilor de către companiile locale.

Această creștere rapidă a împrumuturilor a condiționat expunerea României la efectele crizei financiare. Din cauza colapsului global al creditelor, țara a început să se confrunte brusc cu probleme în atragerea capitalului străin. Problemele au afectat și rata de schimb valutar, ceea ce a condus la o depreciere de peste 15 procente a valutei naționale în raport cu euro din octombrie 2008 încoace. Din motivul că mai mult de jumătate din creditele private interne sunt în valută străină, leul mai slab conduce la situația, în care companiile și consumatorii au de plătit dobânzi mai mari la credite.

Ca rezultat al acestor procese, creșterea s-a încetinit de la valoarea medie de 9 procente înregistrată pe parcursul ultimelor trei trimestre ale anului 2008, ajungând la 13 procente în

trimestrul patru. Aceasta e echivalent cu una din cele mai dramatice diminuări a creșterii economice din piețele emergente.

Sondajul FMI online: Din ce motiv a apelat Guvernul României la FMI pentru ajutor?

Franks: Deficitul contului curent a crescut cu mult pe parcursul ultimilor ani, deoarece volumul importurilor a depășit cel al exporturilor. După cum am explicat, o mare parte din consum a fost finanțat prin datoriile ale sectorului privat, majoritatea acestora fiind în valută străină. Mai mult ca atât, în timpurile bune, guvernul a admis un deficit fiscal tot mai mare, ceea ce a lăsat puțin spațiu pentru manevre atunci când a apărut declinul economiei, iar reformele menite să facă economia mai productivă și mai flexibilă au fost stopate.

Pe măsura înrăutățirii condițiilor din regiune, autoritățile române au decis să elaboreze un pachet cuprinzător de politici pentru sporirea capacității economiei de a depăși criza. În luna martie a anului curent, FMI, de comun acord cu Uniunea Europeană, Banca Mondială și alte organizații multilaterale, s-au angajat să susțină eforturile autorităților.

The IMF's Executive Board has now approved a 24-month Stand-By Arrangement for €12.95 billion as part of a total €20 billion financial support package. Under the program, IMF money will help cushion the effects of the downturn. We will also help the government make the policy changes needed to avoid the worst consequences of the crisis.

Sondajul FMI online: Cum se va desfășura programul?

Franks: Programul cuprinde trei domenii principale: consolidarea fiscală, reforma sectorului bancar și reducerea inflației pentru a facilita restabilirea stabilității financiare.

Franks la o conferință de presă la București: "Politicele promovate de Guvern trebuie să permită României să evite cele mai devastatoare efecte ale crizei" (foto: Bogdan Cristel/Reuters)

Guvernul a întreprins deja unii pași pentru limitarea deficitului fiscal. Cheltuielile necontrolate vor fi înfrânate. Însă, în același timp, guvernul va spori investițiile publice pentru a asigura o îmbunătățire a competitivității pe termen lung. Reformele fiscale includ măsuri de îmbunătățire a procesului bugetar, raționalizare a salariilor și pensiilor publice și eficientizare a întreprinderilor publice, pentru a asigura menținerea deficitului la un nivel jos în viitor. Aceste reforme trebuie să conducă la situația, în care sectorul public va fi mai suplu, mai eficient și mai transparent.

Pentru a preveni afectarea gravă a grupurilor vulnerabile în societate de către aceste reforme, guvernul va lua măsuri de protecție în raport cu angajații publici cu cele mai mici

salarii, cei mai săraci pensionari și alte persoane vulnerabile la declinul economic prin sporirea cheltuielilor pentru sistemul de protecție socială.

Guvernul a mai întreprins și pași întru asigurarea stării bune a sectorului bancar. Băncile și-au exprimat acordul de a oferi capital suplimentar pentru diminuarea consecințelor unor pierderi viitoare, iar băncile străine din România s-au angajat să-și mențină banii în țară. Sistemul de asigurare a depozitelor este în curs de fortificare, iar legile cu privire la securitatea bancară sunt perfecționate pentru ca guvernul să poată reacționa imediat dacă băncile vor avea probleme.

Al treilea pilon al programului susținut de FMI este politica monetară. Banca Națională a României s-a angajat să reducă inflația și s-o readucă în limitele țintelor asumate și s-o mențină în aceste limite. Inflația mai joasă trebuie să conducă la o stabilitate financiară mai mare, făcând posibilă reducerea treptată de către banca centrală a ratelor dobânzilor și stimularea rentabilității creșterii, evitând riscul plecării din țară a capitalului sau instabilității cursului valutar.

Sondajul FMI online: În cât timp se anticipă restabilirea situației economice a României?

Franks: Chiar și cu ajutorul FMI, anii 2009 și 2010 vor fi ani dificili. În acest an creșterea va fi negativă, iar în anul viitor aceasta va fi aproape de zero din cauza efectelor restante ale declinului mondial. Însă, politicile guvernului trebuie să-i permită României să evite cele mai grave efecte ale crizei și să iasă din aceasta cu o economie, care va fi mai suplă și mai competitivă.

Comentariile la acest articol sunt solicitate pe imfsurvey@imf.org

Producerea autoturismelor la Pitești, România: Guvernul va majora volumul investițiilor publice în scopul asigurării unei competitivități mai bune de lungă durată (foto: Newscom)